

## Veritats com a punys

Als vuitanta-dos anys, el britànic Mike Leigh és una de les grans institucions del cinema europeu contemporani després d'una llarga trajectòria de més de quaranta anys que continua més viva que mai. Autor incisiu, rigorós i autoexigent, la filmografia de Leigh s'inscriu en la millor tradició del cinema britànic de caràcter social, al costat d'altres grans noms com Ken Loach o Stephen Frears. Amb *La meva única família*, títol potser menys explícit que l'original *Hard truths*, que podríem traduir com "veritats com a punys", Leigh torna al terreny pel qual és més reconegut, el del drama social, després de dues incursions en el cinema històric com *La tragèdia de Peterloo* i *Mr. Turner*.

El darrer treball del director britànic és un film gens complaent de veure, que està ple d'arestes, de moments incòmodes i que deixa poques esclertes on agafar-se a l'espectador. Leigh construeix un personatge central al voltant del qual pivota tot l'entramat dramàtic. Pansy (Marianne Jean-Baptiste) és l'eix vertebrador del retrat d'una família en descomposició i que projecta la seva frustració vital cap a una irritació permanent envers el seu entorn i pràcticament cap a tothom amb qui es relaciona. Curtley, el seu marit que treballa de lampista, i Moses, un fill de vint-i-dos anys que ni estudia ni treballa, semblen haver-se resignat a sobreviure en aquesta unitat familiar plena de negativitat i ambient irrespirable. Són incapaços de fer res, de rebel·lar-se, i han optat per la passivitat i deixar que la inèrcia dels esdeveniments segueixi el seu curs. Només Chantelle, la germana perruquera de Pansy, manté una actitud positiva i intenta entendre-la i treure-la del pou anímic -i també físic, afligida per diverses afeccions- en el que està enfonsada.

Pansy és un personatge amb el qual resulta molt difícil empatitzar, com si Mike Leigh volgués durant la primera part de la pel·lícula que ens distanciem emocionalment d'aquesta dona irritable, enfadada amb el món, incapaç de positivament cap situació, frustrada amb si mateixa i amb els que l'envolten. Fins i tot en algun moment és inevitable que se'ns escapi algun somriure incòmode davant la intransigència absoluta del personatge amb tot el que l'envolta. Quan la pel·lícula gira cap a altres terrenys en la segona part, i comencem a tenir pinzellades de què és el que l'ha portat al forat en què es troba, comencem a entendre més el personatge i Leigh ens ofereix alguna espurna d'esperança. La profunditat dramàtica del film funciona amb una progressió molt precisa, que amagada per l'aparença de naturalitat i



**LA MEVA ÚNICA  
FAMÍLIA**  
*Hard Truths*  
Regne Unit, 2024  
**Direcció:** Mike Leigh  
**Guió:** Mike Leigh  
**Intèrprets:** Marianne  
Jean-Baptiste i Michele  
Austin  
**Durada:** 97 min  
**Gènere:** drama  
**Idioma:** anglès  
**Subtítols:** castellà  
**Data d'estrena:**  
28/02/2025

despullament en la posada en escena -els asèptics espais, el control permanent de la sobrietat amb la qual es mou la càmera, la precisió dels diàlegs- s'acaba desplegant com una mena de fragment d'una realitat, que sembla voler-nos dir Leigh, seguirà el seu curs i que de fet podria amagar-se, d'una forma o altra, en els milers de llars unifamiliars del barri on viu la família de Pansy. En aquest microcosmos, aquesta petita història intimista és una de les infinites històries dramàtiques que ens envolten, i de la que aquí la càmera ens permet posar-hi el focus com a espectadors i ser-ne testimonis en primera línia.

Trenta anys després de guanyar la Palma d'Or a Cannes amb *Secrets i mentides*, que encara es manté indiscutiblement com la seva millor pel·lícula, Mike Leigh es retroba a *La meva única família* amb Marianne Jean-Baptiste, que protagonitzava aquell film al costat de Brenda Blethyn, una altra habitual del cinema de Leigh. Resulta curiós veure el salt generacional de l'actriu, que aquí s'aboca en cos i ànima en el personatge de Pansy. La seva és una interpretació descomunal, una autèntica exhibició, que resulta incomprendible -tot i que va estar en moltes travesses- que finalment no hagi estat finalista als Oscars. És un treball completíssim, des de la gestualitat a la dicció, del control de les pauses i els silencis, de la presència física, que ens transporta com a espectadors de la irritació a la compassió en un viatge emocional dels que deixen petja.

**Paco Vilallonga**

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona